

Kansspelautoriteit

Jaarverslag 2018

Extra aandacht voor jongeren

Inhoud

1. **Motto Kansspelautoriteit:**
Veilig spelen op een eerlijke markt

VOORWOORD

2. **Jaarbericht voorzitter
raad van bestuur**
René Jansen

JONGEREN

3. **Extra aandacht voor
minderjarigen en
jongvolwassenen**

KERNTAKEN

4. **2018 aan de hand
van kerntaken**
- Reguleren van de kansspelmarkt
 - Toezicht en handhaving
 - Bevorderen verslavingspreventie
 - Voorlichting en informatie

ORGANISATIE

5. **Over ontwikkelingen
in de organisatie**

CIJFERS

6. **Feiten & cijfers**

1.

Inleiding

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

3

Motto Kansspelautoriteit: *Veilig spelen op een eerlijke markt*

3 doelstellingen:

- Het beschermen en informeren van consumenten;
- Voorkomen van kansspelverslaving;
- Tegengaan van illegaliteit en criminaliteit (handhaving).

4 wettelijke opdrachten:

- Verlenen van vergunningen aan aanbieders van kansspelen;
- Toezicht houden op het naleven van wet- en regelgeving en het handhaven hiervan;
- Bevorderen van het voorkomen en beperken van kansspelverslaving;
- Geven van voorlichting en informatie.

Weging van risico's

De Kansspelautoriteit weegt de risico's per kansspel-sector (loterijen, speelautomaten, weddenschappen en casinospelen) anders. Bij legale loterijen is de kans op kansspelverslaving over het algemeen erg klein en is er weinig risico op illegaliteit. Voor deze sector ligt de nadruk in het toezicht op consumentenbescherming: is reclame niet misleidend, is de gang van zaken transparant? Bij kansspelautomaten en casinospelen is het risico van kansspelverslaving groter. Bij sportweddenschappen spelen er weer andere zaken, bijvoorbeeld illegaal online aanbod. **Toezicht is voor elke kanspelsector maatwerk.**

In [hoofdstuk 2](#) schrijft voorzitter van de raad van bestuur René Jansen over de situatie die is ontstaan nu het Wetsvoorstel Kansspelen op afstand, dat online gokken onder strikte voorwaarden legaal maakt, op 19 februari 2019 is aangenomen door de Eerste Kamer.

[Hoofdstuk 3](#) gaat het over de extra aandacht die er in 2018 was voor het voorkomen dat minderjarigen deel kunnen nemen aan kansspelen.

In [hoofdstuk 4](#) wordt het jaar 2018 beschreven aan de hand van de kerntaken die de Ksa zijn toebedeeld bij haar oprichting in 2012.

Die kerntaken zijn:

- marktregulering door het verlenen van vergunningen voor kansspelen;
- toezicht & handhaving;
- bevorderen van verslavingspreventie; en
- het geven van voorlichting en informatie.

[Hoofdstuk 5](#) belicht de ontwikkelingen in 2018 in de organisatie.

Tot slot treft u in [hoofdstuk 6](#) de verkorte jaarrekening aan en feiten en cijfers over de organisatie.

Vragen of opmerkingen over dit Jaarverslag?

Mail het naar **info@kansspelautoriteit.nl**

2.

René Jansen:

‘De aanpassing van de Wet op de kansspelen stelt de Ksa in staat deelnemers aan online kansspelen te beschermen. Op een illegale markt is dat niet mogelijk. Met deze modernisering van de wet is het beter mogelijk een veilig spel op een eerlijke markt af te dwingen. Als spelers straks tenminste spelen bij een aanbieder met een vergunning.’

19 februari 2019 was het dan eindelijk zover: de Eerste Kamer ging akkoord met het wetsvoorstel Kansspelen op afstand. Dit wetsvoorstel moderniseert de Wet op de kansspelen en roept een vergunningstelsel in het leven voor het in Nederland mogen aanbieden van online kansspelen. De modernisering van de wet was dringend nodig. De Wet op de kansspelen is van 1964. Er was toen nog geen internet, en dus ook geen mogelijkheid om online te gokken.

Voor de medewerkers van de Kansspelautoriteit (Ksa) was het wachten op de nieuwe wet niet altijd eenvoudig. De belangrijkste reden de Ksa in 2012 op te richten, was juist deze nieuwe wet. De veronderstelling toen was dat online kansspelen snel na oprichting van de Ksa onder strikte voorwaarden legaal zouden worden. Aan de Ksa was de taak toebedacht, naast toezicht houden op de bestaande toegestane kansspelen (loterijen, speelautomaten, sportweddenschappen en Holland Casino) de legali-

sering en regulering van de online markt in goede banen te leiden. Mijn voorganger Jan Suyver heeft in alle jaarverslagen die onder zijn verantwoordelijkheid tot stand kwamen, steeds de hoop uitgesproken dat het parlement nu toch echt snel akkoord zou gaan met het wetsvoorstel. Dat is nu dus gebeurd.

De nieuwe wet komt geen moment te vroeg. Exacte cijfers zijn er niet (het is immers een illegale markt), maar naar schatting gokken 1 miljoen Nederlanders via internet. En het worden er steeds meer. Veel landen om ons heen hebben de stap die Nederland nu gaat zetten, al gezet. Gokken zit in de mens, leert de geschiedenis.

Intensief wetgevingstraject

De legalisering van online gokken is een langdurig en intensief wetgevingstraject geweest. Dat is begrijpelijk; kansspelen zijn immers risicovolle producten en het is zaak daar zorgvuldig mee om te gaan. Bovendien vormen kansspelen een maatschappelijk beladen en ingewikkeld dossier. Er gaat veel geld om in de kansspelwereld, het is complexe technische materie en er zijn uiteenlopende belangen.

Waarom wil de Ksa nu zo graag die nieuwe wet? Het antwoord: om beter invulling te kunnen geven aan haar taken en doelen. De Ksa heeft drie hoofddoelstellingen: consumentenbescherming, voorkomen van kansspelverslaving en tegengaan van illegaliteit en criminaliteit. Zeker als het om gokken via internet gaat, schiet de huidige Wet op de kansspelen schromelijk te kort. Na de invoering van de modernisering zijn we beter in staat consumenten te beschermen.

Aantrekkelijk legaal aanbod

Regulering van de online gokmarkt is een belangrijke doelstelling van de Wet Kansspelen op afstand. Hoe ziet zo'n gereguleerde markt er nu eigenlijk uit? De bedoeling is dat er straks een aantrekkelijk legaal aanbod is voor Nederlanders die veilig online willen gokken. Er is wereldwijd een gigantisch aanbod aan online kansspelen, maar onderzoek in 2015 door SEO Economisch Onderzoek wees uit dat de Nederlandse consument het liefst speelt bij een in Nederland legale aanbieder. Er is in het kader van de regulering van het online aanbod een politieke doelstelling van 80 procent 'kanalisatie' genoemd. Dat wil zeggen dat op termijn acht van de tien Nederlanders die via internet gokken, dat bij een legale aanbieder doen.

De nieuwe wet roept dus een vergunningstelsel in het leven voor het online mogen aanbieden van kansspelen. De wet wordt nu door het ministerie van Justitie en Veiligheid verder uitgewerkt en uiteindelijk door de Ksa vertaald naar vergunningsvoorwaarden (zie tijdpad op pagina 9). Nederland heeft straks strenge wet- en regelgeving op het gebied van kansspelen, zeker als het gaat om het voorkomen van kansspelverslaving. Aanvragen en aanvragers

worden aan een strenge toets onderworpen. Vanaf het moment dat bedrijven met een vergunning actief zijn op de Nederlandse markt, zal de Ksa streng toezicht houden: doen zij wel wat zij volgens de wet- en regelgeving en vergunningsvoorwaarden moeten doen? De wet stelt de Ksa daartoe in staat.

Belangrijk bij de regulering is ook dat de Ksa door de nieuwe wet extra instrumenten krijgt om illegaal online aanbod aan te kunnen pakken. Een heel belangrijk instrument wordt ongetwijfeld dat de Ksa het betaalverkeer tussen illegale aanbieder en Nederlandse consument kan afsnijden. *No pay, no play!*

Voorkomen van kansspelverslaving

Waar het voor een belangrijk deel in het toezicht op bedrijven met een vergunning om zal draaien, is dat kansspelverslaving wordt voorkomen. We maken een onderscheid tussen enerzijds recreatieve spelers (mensen die het leuk vinden eens in de zoveel tijd een gokje te wagen) en anderzijds risico- en probleemspelers. Het mag niet gebeuren dat recreatieve spelers vervallen in onmatig speelgedrag en we moeten er alles aan doen om het aantal risico- en

probleemspelers zo laag mogelijk te houden. In de huidige Wet op de kansspelen is er in algemene termen sprake van een zorgplicht die kansspelaanbieders hebben, zonder dat duidelijk wordt omschreven waar kansspelaanbieders aan moeten voldoen. Gelukkig wordt dit door middel van de nieuwe wet, de lagere regelgeving en de vergunningsvoorwaarden nader ingevuld.

De Kansspelautoriteit is al druk bezig met dit onderwerp. Momenteel wordt de *Leidraad zorgplicht* opgesteld. In dit document wordt beschreven wat kansspelaanbieders concreet moeten doen ter voorkoming van kansspelverslaving. In ieder geval moeten deelnemers worden geïnformeerd over het kansspel dat ze spelen, ze moeten tijdens het spel in de gaten worden gehouden, bij

Tijdpad vergunningverlening online kansspelen

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

(vermoedens van) risicovol gedrag moet worden ingegrepen en eventueel verwezen naar hulp. En uiteraard moet er controle zijn op deelname door minderjarigen. Na het vaststellen van de *Leidraad zorgplicht*, in de loop van 2019, zal dit document de basis vormen van het toezicht door de Ksa op het gebied van verslavingspreventie.

Veel bij de Ksa staat momenteel in het teken van de Wet Kansspelen op afstand. Dat zal voorlopig ook nog zo blijven: het inrichten van het vergunningsproces en vervolgens het behandelen van de aanvragen, zal veel van de organisatie vragen. Maar de Ksa doet veel meer; ik verwijs als bewijs voor deze stelling graag naar dit Jaarverslag 2018.

Voorrecht

Tot slot een persoonlijke noot. De werkzaamheden in 2018 stonden voor het grootste deel van het jaar onder verantwoordelijkheid van het vorige bestuur, met Jan Suyver als voorzitter. Ik wil onze voorgangers hartelijk bedanken voor het goede werk dat zij hebben verzet. Het is voor mij een groot voorrecht om, samen met bestuurscollega Bernadette van Buchem en alle medewerkers van de Ksa, invulling te mogen geven aan alle kansen en opgaven die er liggen. Het Nederlandse kansspelbeleid gaat met de legalisering van online gokken een nieuwe fase in, en daarmee ook het toezicht op de kansspelmarkten.

Ons motto is en blijft 'veilig spelen op een eerlijke markt'. Nieuw wordt dat dit straks ook geldt voor de markt van online kansspelen.

René Jansen, voorzitter raad van bestuur Kansspelautoriteit

3.

Extra aandacht voor minderjarigen

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

11

De Kansspelautoriteit kondigde begin 2018 aan extra aandacht te besteden aan het voorkomen dat minderjarigen kunnen deelnemen aan kansspelen. Aan dit voornemen is in de loop van het jaar op verschillende manieren invulling gegeven.

Rapport arcadehallen

In april 2018 publiceerde de Kansspelautoriteit een [rapport over arcadehallen](#) ('kindercasino's'). In deze hallen kunnen spelletjes worden gespeeld op zogenoemde kermisautomaten en behendigheidsautomaten (bijvoorbeeld de flipperkast). Voor kermisautomaten (bijvoorbeeld een grijpkraan; kermisautomaten keren geen geld uit, maar wel andere vormen van prijzen, zoals waardebonnen of goederen in natura) is in de Wet op de kansspelen een uitzondering gemaakt. Hierdoor is er geen modeltoelating en exploitatievergunning nodig. De uitzondering is gemaakt omdat de wetgever destijds geen grote verslavingsrisico's zag in kermissen die per definitie tijdelijk zijn. Dit 'kermisregime' was ook bedacht voor vakantiecentra, waar mensen alleen tijdelijk verblijven. Dit regime wordt nu ook gebruikt door arcadehallen. Om de risico's in kaart te brengen, stelde de Ksa een onderzoek in. Er zijn geen misstanden geconstateerd, maar de Ksa is wel bezorgd over de aanwezigheid

van risicovolle kermisautomaten in arcadehallen, omdat daar overwegend jongeren komen. Door het uitzonderingsregime zijn de toezichtmogelijkheden van de Ksa op de arcadehallen beperkt. De minister is daarom geadviseerd de uitzonderingspositie voor kermisautomaten in de Wet op de kansspelen op te heffen.

Toezichtonderzoek loot boxes

In ditzelfde kader is een toezichtonderzoek gedaan naar [loot boxes](#), de exponent van de trend dat in behendigheids­spellen steeds vaker gokelementen opduiken. Loot boxes, een soort schatkistjes in games, zijn tijdens het spelen van games te verkrijgen. Er is geen invloed uit te oefenen op de inhoud. In het in april 2018 gepubliceerde onderzoek, dat mede is gedaan vanwege meldingen van bezorgde ouders, wordt geconcludeerd dat een aantal loot boxes in strijd is met de Wet op de kans­spelen. Dit is onder meer het geval als de inhoud van de schatkistjes te verhandelen is. Het onderzoek maakt verder duidelijk dat er mogelijk een verband bestaat tussen loot boxes en de ontwikkeling van kans­spelverslaving. In welke mate is afhankelijk van verslavings­gevoelige elementen die in het spel zitten: 'bijna-winst' effecten,

(audio)visuele effecten, de mogelijkheid om snel achter elkaar loot boxes te kunnen blijven openen, et cetera. Sommige loot boxes zijn wat betreft verslavings­gevoeligheid vergelijkbaar met een casinospel als roulette en fruitautomaten. De Ksa deed naar aanleiding van het toezichtonderzoek een beroep op spelontwikkelaars en de partijen die games op de markt brengen om

ANNEKE GOUDRIAAN, bijzonder hoogleraar verslaving verbonden aan het Amsterdam UMC: 'Er treden bij gokken dezelfde mechanismen op als bij genotmiddelen zoals drank, nicotine en drugs. Het brein van jongeren is nog niet volgroeid. Dat maakt ze extra vatbaar voor verslavingen. Gokken roept prettige effecten van spanning en winnen op. Die effecten worden als het ware in het brein verankerd. En als dat op jonge leeftijd gebeurt, is het des te lastiger op latere leeftijd daar weer van af te komen. Ook maakt jong starten met gokken de kans op gokproblematiek groter voor jongeren en jongvolwassenen. Dat effect kan ook nog later naar voren komen. Veel ervaringsdeskundigen geven aan dat ze al op jonge leeftijd in aanraking kwamen met gokken.'

hun verantwoordelijkheid te nemen; een aantal gaf daar inmiddels gehoor aan. Partijen die dit niet doen, riskeren handhavend optreden door de Ksa.

De Ksa heeft het toezichtonderzoek laten vertalen naar het Engels en onder de aandacht gebracht van alle leden van het Gaming en Regulators European Forum (GREF), het Europese samenwerkingsverband van kansspeltoezichthouders, en de leden van de Expertgroep Kansspelen van de Europese Commissie. Ksa-bestuurslid Joop Pot nam in september 2018 deel aan een panel-discussie over loot boxes tijdens de jaarlijkse conferentie van de International Association of Gaming Regulators (IAGR), het forum van mondiale toezichthouders op kansspelen.

Internationale verklaring

De Ksa is niet de enige toezichthouder die zich zorgen maakt over de onscherpe lijnen tussen gaming en gokken. In september ondertekenden 17 Europese toezichthouders een [verklaring](#) waarin zij hun zorgen uiten. De Ksa droeg actief bij aan de totstandkoming van het document. De toezichthouders willen videogames en social gaming grondig analyseren, en vragen in de verklaring om een constructieve dialoog met de video-games- en social gaming-industrie. De Dutch Games Association, de branchevereniging van Nederlandse spelontwikkelaars, gaf inmiddels aan graag de dialoog aan te gaan.

Vermenging gaming-gambling

In juni 2018 publiceerde de Kansspelautoriteit [twee wetenschappelijke onderzoeken](#) over de vermenging van games en kansspelen. Met deze onderzoeken, een literatuurstudie door het Centrum voor Verslavingsonderzoek naar de schadelijkheid van deze vermenging en een kwalitatief onderzoek door onderzoeksbureau Intraval waarvoor 40 spelers in de leeftijd van 13-31 jaar werden geïnterviewd, versterkt de Ksa haar informatiepositie over dit onderwerp. De onderzoeken bevestigen dat het terecht is dat de Ksa zorgen heeft over het opduiken van gokelementen in games. Mede naar aanleiding van deze onderzoeken [organiseerde de Ksa op 15 oktober 2018](#) een bijeenkomst. Met marktpartijen in de game- en goksector en andere betrokkenen, zoals zorginstellingen en verslavingsdeskundigen, werd van gedachten gewisseld. Tijdens de bijeenkomst bleek dat er een gedeelde verantwoordelijkheid wordt gevoeld voor het beschermen van minderjarigen tegen kansspelen, maar ook dat er grote commerciële belangen zijn en dat het maar de vraag is of alle mondiaal opererende bedrijven vrijwillig aanpassingen doen in hun games. Een aantal deed dat al wel, zie ook de paragraaf *Toezichtonderzoek loot boxes*.

Actie rond WK Voetbal

Voorafgaand en tijdens het WK Voetbal in Rusland lette de Kansspelautoriteit extra op het online aanbod van sportweddenschappen, en vooral op deelname door jongeren. Er is ook een [oproep gedaan](#) om deelname door jongeren, geconstateerd door bijvoorbeeld leraren of ouders, te melden bij de Ksa via een speciaal meldingsformulier. Dit leverde een beperkt aantal meldingen op. Het was de Ksa mede te doen om de preventieve werking van een dergelijke actie. Hiermee werd weer eens onder de aandacht gebracht dat het aangaan van weddenschappen door minderjarigen niet is toegestaan, en dat in Nederland alleen de Toto een vergunning heeft voor het aanbieden van sportweddenschappen.

Deelname aan lesprogramma MoneyWays

MoneyWays is een lesprogramma, ontwikkeld door Diversion en Nibud, en leert scholieren om te gaan met geld en weerstand te bieden aan verleidingen. Soms komt daarbij het onderwerp (online) gokken ter sprake. Als dat het geval is, wordt aan de hand van dit lesprogramma het gesprek aangegaan over de risico's van gokken op jonge leeftijd. De Kansspelautoriteit stelde hiervoor kennis en budget beschikbaar. [Lees een reportage](#) uit een klas.

Hoe werkt een piramidespel?

Kenmerken

- Nieuwe deelnemers doen inleg zonder garantie op uitbetaling
- Lokkertje: deel van de inleg van nieuwkomers is voor jou
- Uitbetaling is afhankelijk van geworven nieuwkomers
- Aan ontvangen van geld ligt geen andere activiteit ten grondslag dan werven nieuwe deelnemers
- Nieuwe deelnemers zijn al snel 'op'
- Tot 90 % van deelnemers maakt verlies, de 'top' profiteert het meest

Verschijningsvormen

- (in omvang zeer verschillend)
- Geldbloem
 - Piloot-copiloot-stewardess-passagier
 - Niveau 1-2-3-4-et cetera
 - Platinum-goud-zilver-brons
 - +++++++

Een piramidespel is volgens de Wet op de kansspelen een **kansspel**.
Een kansspel aanbieden zonder vergunning is **verboden**; de organisator kan een **boete** krijgen.

Waarschuwing voor piramidespel Geldbloem

De Kansspelautoriteit [waarschuwde in november](#) voor het piramidespel Geldbloem. Via onder jongeren populaire media (Snapchat, Instagram, Facebook) werd uitgenodigd mee te doen. De waarschuwing is door veel media overgenomen. Het handhavingsonderzoek naar dit piramidespel loopt nog op het moment van verschijnen van dit jaarverslag.

Zeventig horecalocaties in vijf steden gecheckt

Donderdag 13 december 2018 hebben medewerkers van de Kansspelautoriteit ruim zeventig [horeca-locaties in vijf steden](#) ([Maastricht](#), [Almelo](#), [Haarlem](#), [Breda](#) en [Amersfoort](#)) [bezoekt](#) om te kijken of er minderjarigen aan het spelen waren op een gokautomaat. Ook is gevraagd aan de uitbater (of het dienstdoend personeel) of er wel eens minderjarigen spelen op de automaten in hun zaak en zo ja, of er dan tegen wordt opgetreden. Misstanden werden niet aangetroffen. De Ksa zal vaker dit soort controles uitvoeren.

4.

Het jaar 2018 aan de hand van kerntaken

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

De Kansspelautoriteit werd in 2012 opgericht als zelfstandig bestuursorgaan. De wettelijke basis van de Ksa is de Wet op de kansspelen.

Op basis van die wet zijn de Ksa vier kerntaken toebedeeld:

- 1 Reguleren van de kansspelmarkt door het verlenen van vergunningen;
- 2 Houden van toezicht op vergunninghouders en handhaving wanneer er wordt gehandeld in strijd met de vergunningsvoorwaarden en bij illegale kansspelactiviteiten;
- 3 Bevorderen van verslavingspreventie;
- 4 Geven van voorlichting en informatie over kansspelgerelateerde zaken.

In dit hoofdstuk de activiteiten van de Ksa aan de hand van deze kerntaken.

Kerntaak – Reguleren van de kansspelmarkt

Verlenen vergunningen

De Kansspelautoriteit verleent vergunningen aan aanbieders van kansspelen. Aanvragen worden kritisch tegen het licht gehouden. Exploitatievergunningen voor speelautomaten worden alleen afgegeven na een toets op grond van de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob), vergunninghouders voor meerjarige loterijen worden onderworpen aan een betrouwbaarheidstoets. Op partijen met een vergunning wordt vervolgens toezicht gehouden: gedragen ze zich volgens de vergunningsvoorwaarden, voldoen ze aan hun verplichtingen? Vergunninghouders van monopolieloterijen, niet-incidentele goededoelenloterijen, sportwedenschappen en Holland Casino onderwerpen hun IT-processen aan een jaarlijkse audit. Vergunninghouders zijn tevens verplicht rapportages (over omzet, verkochte deelnamebewijzen, kosten, keuringen, reclame, verslavingspreventie) aan te leveren. Die rapportages worden geanalyseerd. Zo nodig worden vergunninghouders kritisch bevraagd.

Een andere taak in het reguliere toezicht is het controleren van wijzigingen in deelnemersreglementen, trekkingsprocedures en financiële reglementen. Vergunninghouders zijn verplicht dit soort wijzigingen te melden. De Ksa beoordeelt of ze in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het kansspelbeleid en/of de vergunningsvoorschriften. Daarnaast moeten vergunninghouders personeelwisselingen die (mede)bepalend zijn voor het beleid, doorgeven. Deze personen worden gecontroleerd op betrouwbaarheid.

Loterijen

De Kansspelautoriteit is bevoegd om vergunningen voor meerjarige en éénmalige loterijen te verlenen. Er zijn twee soorten meerjarige loterijen: [monopolieloterijen en niet-incidentele goededoelenloterijen](#). Voor de eerste categorie geldt een wettelijk, gesloten stelsel: er is één vergunning voor een staatsloterij, één voor het lottospel en één voor een instantloterij. Aan dit stelsel is in 2018 niets veranderd.

Voor niet-incidentele goededoelenloterijen geldt een open stelsel: er is geen beperking aan het aantal. In 2018 kwam er met een door de Ksa verleende [vergunning voor Impact Loterij](#) een niet-incidentele goededoelenloterij bij. Nederland telt er nu zeven.

In 2018 werden 47 vergunningen verleend voor het mogen organiseren van een éénmalige loterij voor het goede doel. Deze vergunningen worden meestal aangevraagd voor een lokaal initiatief van algemeen belang of een inzameling voor een goed doel (bijvoorbeeld renovatie van een kerk of de bouw van een nieuwe sportkantine). Een loterij organiseren die een individueel of een commercieel belang dient, mag niet.

Intrekking vergunning Leersumse Megaloterij

De Ksa trok in 2018 een verleende vergunning voor een éénmalige loterij op verzoek in, nadat er eerst een voornemen tot intrekking was verstuurd. In Leersum was het plan geboren om door middel van de Leersumse Megaloterij de laatste dorpskroeg open te houden. Uitlatingen in de media kwamen niet overeen met de vergunningsaanvraag – daarin was het plan voorgesteld als een actie voor het goede doel. Er bleek echter een commercieel belang te zijn; de Wet op de kansspelen voorziet in zo'n geval niet in de mogelijkheid een vergunning te verlenen voor het organiseren van een loterij.

Opvallend was dat bij vier van de 47 loterijen de hoofdprijs een (vakantie)woning was. In 2017 werd een dergelijke vergunning voor het eerst verleend. De Kansspelautoriteit wijst erop dat het, zeker als de hoofdprijs een (vakantie)woning is, niet eenvoudig is om aan de voorwaarden te voldoen. Zo moet het doel van de loterij een algemeen belang zijn en moet van de opbrengst van de loterij minstens 50 procent worden besteed aan dit goede doel. Dit betekent dat er maximaal 50 procent aan kosten op de opbrengst in mindering mag worden gebracht, óók als die kosten hoger zijn inclusief de overdrachts- en kansspelbelasting. Twee van de vier in 2018 verleende vergunningen werden geannuleerd in verband met een tegenvallende verkoop van loten.

Speelautomaten

Speelautomaten	in 2018
Aantal kansspelautomaten speelhallen	17.429
Aantal speelhallen	293
Aantal kansspelautomaten horeca	16.389
Aantal horecalocaties	8.361

In 2018 is door de Kansspelautoriteit in samenwerking met branchevereniging VAN verder gewerkt aan een innovatietraject dat in 2017 startte. De regelgeving voor de speelautomatenbranche is sterk verouderd; de Ksa wees hier al eerder op. Een probleem is dat innovatie hierdoor wordt geremd. Dit kan op termijn de bescherming van consumenten schaden, doordat legale aanbieders niet meer in staat zijn voldoende aantrekkelijke kansspelproducten aan te bieden. Spelers wijken hierdoor mogelijk uit naar illegaal aanbod waar geen toezicht op mogelijk is. Sinds 21 september 2018 is het mogelijk in geval van een spelwijziging [een nieuwe modeltoelating toe te voegen](#) aan een bestaande. Hierdoor kunnen innovatieve wijzigingen aan speelautomaten, bijvoorbeeld tijdens het plegen van onderhoud of het doorvoeren van een software-update,

met minder administratieve lasten, sneller en goedkoper worden doorgevoerd. In 2018 werden voorbereidingen getroffen om de nieuwe werkwijze te consulteren bij fabrikanten en ondernemers die niet door de VAN vertegenwoordigd worden. Dit gebeurt in 2019.

Wat betreft vergunningverlening aan exploitanten van speelautomaten is in 2018 het beleid veranderd. Als dat aan de orde is, wordt een exploitatievergunning voortaan aan alle vennoten van een vennootschap onder firma verleend. In het verleden werd de vergunning slechts aan één vennoot verleend. Hiermee is het beleid gelijkgetrokken met dat van de gemeenten, die aanwezigheidsvergunningen afgeven. In dit kader hebben in 2018 alle 66 exploitanten met een vennootschap onder firma van de Ksa kosteloos een wijziging bij hun vergunning ontvangen.

Monopolies voor sportprijsvragen en instantloterijen in stand

De Raad van State [bepaalde op 2 mei 2018](#) dat de monopolies op sportprijsvragen en instantloterijen (krasloten), zoals bepaald in de Wet op de kansspelen, rechtmatig zijn. De aanleiding voor de uitspraak was dat een aantal kansspelbedrijven en belangenverenigingen de beslissing van de Kansspelautoriteit om de vergunningen voor deze kansspelen opnieuw en onderhands te verlenen aan Lotto, had aangevochten. In hoger beroep besliste de Raad van State (de hoogste bestuursrechter) dat de monopolies voor sportprijsvragen en instantloterijen gerechtvaardigd zijn vanwege de doelstellingen van het Nederlandse kansspelbeleid. Ook zei de Raad van State dat de Ksa de vergunningen onderhands mocht verlenen aan Lotto. De Kansspelautoriteit had volgens de Raad van State wel beter moeten motiveren waarom er maar één vergunning voor het lottospel is verstrekt. De Raad van State heeft de verschillende kansspelvormen met elkaar vergeleken en oordeelt dat er voor het risico op gokverslaving tussen goededoelenloterijen en lotto's (anders dan bij sportprijsvragen en instantloterijen), geen grote verschillen zijn. De Ksa heeft in deze zaak nieuwe besluiten genomen, met inachtneming van de uitspraken van de Raad van State. De Raad van State moet hier bij het verschijnen van dit jaarverslag nog een oordeel over uitspreken.

Toetsen in het kader van de Wet Bibob

Uitgevoerde Bibob-toetsen	2018	2017	2016
	88	84	105
Resultaat:			
Verleende exploitatievergunningen	45	35	60
Geweigerde aanvragen	9	11	8
Gewijzigde vergunningen	10	5	11
Onderzoeken risicogestuurd toezicht	15	15	17
Ingetrokken vergunningen	2	9	14

In 2013 werd de speelautomatensector onder de werking van de Wet Bibob gebracht, de Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur. Met een Bibob-onderzoek kan worden onderzocht of de aanvrager criminele antecedenten heeft, met als doel te voorkomen dat crimineel geld in de economie terecht komt.

Iedere exploitant van speelautomaten krijgt op enig moment te maken met een Bibob-toets. Aanvragers van een nieuwe vergunning worden altijd getoetst. Dit gebeurt ook bij een verlengingsaanvraag. Verder voert de Kansspelautoriteit op basis van ontvangen signalen tussentijdse Bibob-toetsen uit. In 2018 zijn 9 vergunningen geweigerd, dan wel buiten behandeling gesteld. Naar aanleiding van een Bibob-onderzoek werden 2 vergunningen ingetrokken.

Vereenvoudiging Bibob-formulier

In 2018 paste de Kansspelautoriteit haar Bibob-vragenformulier aan. De omvang van het formulier is met ongeveer 75 procent teruggebracht. Hiermee draagt de Ksa bij aan de verlichting van administratieve lasten voor ondernemers. Ook het nieuwe formulier geeft de Kansspelautoriteit voldoende gegevens om een betrouwbare toets uit te voeren. In 2018 is een aantal presentaties gegeven over de manier waarop de Ksa Bibob-onderzoek uitvoert.

Kerntaak – Toezicht & Handhaving

Sanctiebesluiten

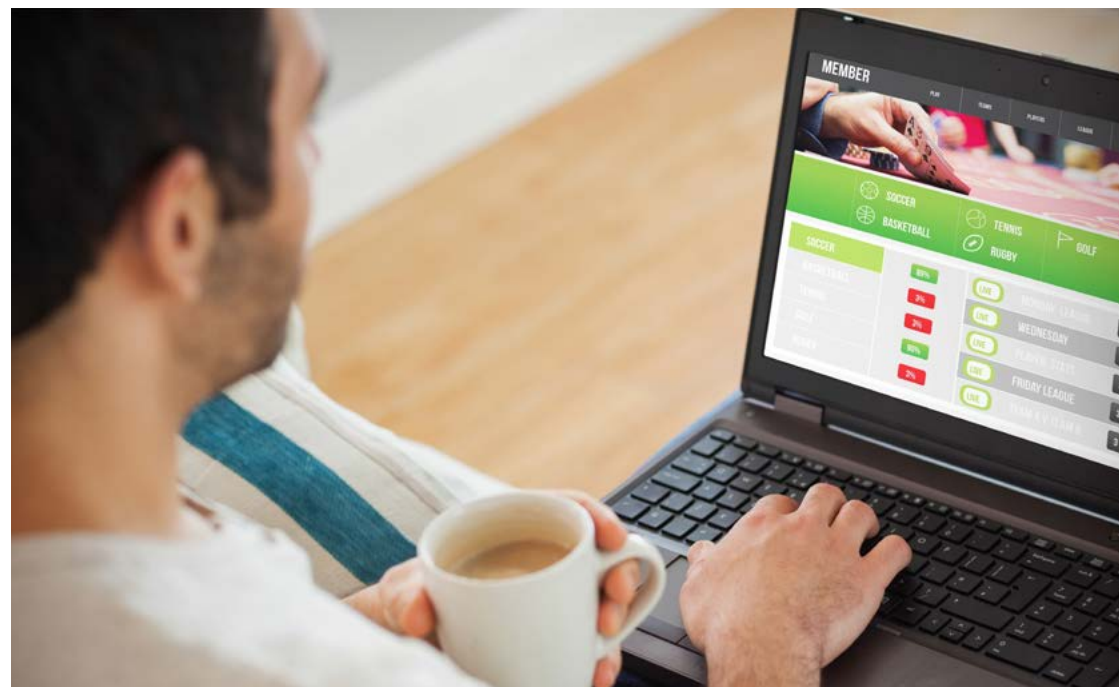
Boetebedragen		
2018	1.709.800 euro	23 sanctiebesluiten: 7 bestuurlijke boetes (waarvan 5 i.v.m. illegaal online aanbod) 12 lasten onder dwangsom 4 lasten onder bestuursdwang
2017	1.007.000 euro	
2016	373.750 euro	
2015	529.000 euro	
2014	821.500 euro	

Aanpak online kansspelen

De Wet op de kansspelen kent geen voorziening om vergunningen te verlenen voor het aanbieden van online kansspelen. Het aanbieden van kansspelen zonder vergunning in Nederland is verboden. Iedereen die dat toch doet, overtreedt de wet. De Kansspelautoriteit is bevoegd om dan handhavende maatregelen te nemen. Illegaal online aanbod wordt niet gedoogd.

De Kansspelautoriteit hanteert een volgorde om te bepalen wie zij het eerst aanpakt. De grootste prioriteit ligt bij aanbieders waarvan de website eindigt op .nl en/of waarvan de kansspelwebsite in de Nederlandse taal is te lezen. Een derde criterium is de vraag of er voor de website reclame wordt gemaakt in media gericht op de Nederlandse markt.

De Kansspelautoriteit richt zich ook op aanbieders die zich op andere wijzen specifiek en onmiskenbaar richten op Nederland. Dat kan bijvoorbeeld blijken uit gebruik van typische aan Nederland refererende begrippen in combinatie met kansspel-aanduidingen ('klompenbingo', 'gezelligheidspoker' of 'rood-wit-blauw-casino') of overige kenmerken waaruit gerichtheid op Nederland is af te leiden (bijvoorbeeld plaatjes op de website van klompen of molens). Andere vormen van gerichtheid op Nederland zijn het gebruik van betaalmiddelen die uitsluitend of grotendeels door Nederlanders worden gebruikt (iDeal) en het ontbreken van (verschillende variaties) van geoblocking.

Brief naar collega-toezichthouders

De Kansspelautoriteit stuurde op 1 februari 2018 een brief aan haar Europese collega-toezichthouders om duiding te geven aan haar handhavingsbeleid. De collega's is het verzoek gedaan om de eigen vergunninghouders te informeren over het handhavingsbeleid van de Ksa, in de verwachting dat zo wordt bijgedragen aan de doelstellingen van het Nederlandse kansspelbeleid.

Actie tegen reclamemakers

De Kansspelautoriteit sommeerde eind 2018 websites te stoppen met het maken van reclame voor illegale online kansspelen. De actie van de Ksa is het gevolg van een eerste onderzoek onder 44 websites. Op basis van eigen onderzoek en externe meldingen zijn deze websites onder de loep genomen. Dit resulteerde in de constatering van overtredingen bij 23 websites: op deze sites werd reclame gemaakt voor online kansspelen. Deze actie liep door tot begin 2019. De resultaten worden bekendgemaakt na verschijnen van dit jaarverslag.

De Kansspelautoriteit herhaalde hiermee een succesvolle actie in 2016-2017. Toen werden op zeventien websites overtredingen aangetroffen. Uit de onderzoeken bleek dat enkele reclamemakers meerdere domeinnamen hadden geregistreerd. In één geval ging het om 259 domeinnamen. Het overgrote deel van de reclamemakers haalde de reclame voor online kansspelen weg nadat zij een brief ontvingen. Twee partijen deden dat pas nadat er een last onder dwangsom was opgelegd.

De Kansspelautoriteit blijft oog houden voor reclame voor online kansspelen en zal waar nodig ook de komende jaren hiertegen optreden.

Sinds 2016 speurt de Kansspelautoriteit kansspelapps, waarmee online aan kansspelen zonder vergunning kan worden deelgenomen, op en laat die verwijderen. De Ksa blijft dit ook in 2019 doen.

Wegwijzer speelautomaten voor gemeenten

De Kansspelautoriteit publiceerde in augustus 2018 de [Wegwijzer speelautomaten voor gemeenten](#). De Ksa ondersteunt gemeenten hiermee in het houden van toezicht op speelautomaten, een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De wegwijzer geeft antwoorden op vragen die vaak worden gesteld over speelautomaten, wat er

mag en niet mag, wie wanneer welke bevoegdheden heeft, wat voor soort speelautomaten er zijn en welke regels er gelden voor de verschillende typen. Dit zijn begrijpelijke vragen, want de regelgeving rond speelautomaten is verouderd, ingewikkeld en onoverzichtelijk. Het is belangrijk dat het toezicht desondanks goed is ingericht: uit onderzoek blijkt dat kansspelautomaten in de hoogste categorie vallen als het gaat om verslavingsgevoeligheid. De Wegwijzer speelautomaten voor gemeenten, die via www.kansspel-autoriteit.nl te lezen is en ook actief bij gemeenten onder de aandacht is gebracht, is een 'levend' document dat steeds wordt geactualiseerd.

Ondersteuning gemeenten	2018	2017	2016	2015
Ondersteuning van gemeenten en/of politie bij lokale acties (bv controle op gokzuilen, illegale pokertoernooien en bingo's)	19	29	27	35

Ondersteuning gemeenten via cursus

De Kansspelautoriteit ondersteunt gemeenten en andere overheidsorganisaties bij het opsporen, bestrijden en tegengaan van illegale gokactiviteiten – een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

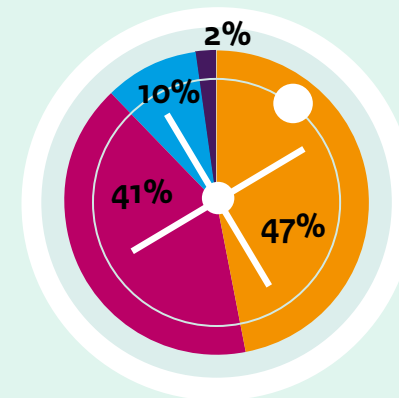

Ter ondersteuning van gemeenten en andere overheidsorganisaties verzorgt de Kansspelautoriteit een opleiding. De nadruk ligt op illegale speelautomaten, gokzuilen (computers waarmee via een internetverbinding en speciale software op de uitslag van sportwedstrijden kan worden gegokt) en reguliere speelautomaten. In 2018 zijn tien gemeentes opgeleid en volgden tachtig handhavings-, opsporings- en politieambtenaren het theoriegedeelte van de opleiding. 35 ambtenaren voltooiden ook het praktijkgedeelte. Het mes snijdt hiermee aan twee kanten: gemeenten krijgen meer oog en oor voor wat mag en wat niet en de Ksa vergroot haar slagkracht.

Jaarlijkse marktscan

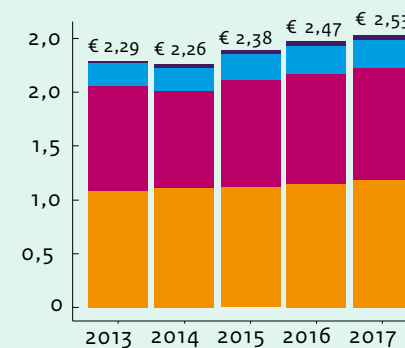
Goed toezicht houden is voor een toezichthouder alleen mogelijk met een gedegen kennis van de markt. Die kennis heeft de Kansspelautoriteit opgebouwd sinds haar oprichting in 2012. Deze kennis wordt voortdurend actueel gehouden. Om deze reden publiceert de Ksa [jaarlijks een marktscan](#) die alle deelmarkten in kaart brengt, een goed overzicht geeft van het geheel en actuele ontwikkelingen signaleert.

Kansspelmarkt

- Loterijen
- Kansspelautomaten
- Casinospelen
- Sportweddenschappen

Groeimarkt

Bruto-speelresultaat in miljarden euro's

- Sector**
- Loterijen
 - Speelautomaten
 - Casinospelen
 - Sportweddenschappen

Bron: Marktscan

Actie Cash Centers

De Ksa krijgt sinds het najaar van 2017 meldingen over 'Cash Centers': automaten waar betaaldiensten mee kunnen worden verricht. Na het aanmaken van een account op zo'n apparaat kan er contant geld in worden gestopt. Met het account kunnen vervolgens online betalingen worden verricht. Onderzocht wordt of de Cash Centers ook worden gebruikt voor het afsluiten van online sportweddenschappen en of er een direct verband bestaat tussen Cash Centers en de weddenschappen. Op 28 augustus 2018 werden in het kader van een strafrechtelijk onderzoek doorzoeken gedaan in een bedrijfspand en in twee woningen: één in Rotterdam en één in Enschede. Cash Centers zijn mogelijk een nieuwe variant op het verschijnsel gokzuil. Er zijn bij de doorzoeken (digitale) gegevensdragers, administratie en vermogensbestanddelen in beslag genomen. Ten tijde van het verschijnen van dit jaarverslag loopt het onderzoek nog.

Voor het eerst strafrechtelijk onderzoek

Het Cash Centers-onderzoek is het eerste strafrechtelijke onderzoek dat de Ksa onder leiding van het OM uitvoert in haar bestaan sinds 2012. In de regel opereert de Ksa op basis van het bestuursrecht, dan wel assisteert zij de politie, FIOD en het OM bij strafrechtelijke onderzoeken. Het OM en de Ksa sloten eerder een handhavingsprotocol af. Ook de politie en de FIOD, de Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst, doen mee aan het onderzoek inzake de Cash Centers.

Kerntaak – Bevorderen verslavingspreventie

Visiestuk coördinerende rol

De Kansspelautoriteit heeft de wettelijke taak om een ‘coördinerende rol’ te vervullen op het gebied van kansspelverslaving. De Ksa richt zich hierbij in principe op alle partijen die zich bezighouden met kansspelverslaving. Behalve de aanbieders van kansspelen zijn dit ook zorginstellingen, kennisinstituten, trainingsinstellingen, gemeenten en andere overheden. De Ksa bevordert de samenwerking en afstemming tussen de verschillende actoren, door gestructureerd overleg te organiseren. In 2018 is de [Visie Kansspelautoriteit coördinerende rol kansspelverslaving](#) gepubliceerd. Reden voor het maken van dit document was dat er uiteenlopende en niet altijd even realistische verwachtingen over deze rol bestonden.

Verslavingspreventiefonds

De Wet Kansspelen op afstand, in februari 2019 door het parlement aangenomen, voorziet in een Verslavingspreventiefonds. In 2018 zijn er samenwerkingsafspraken door de Kansspelautoriteit gemaakt met de ministeries van Justitie en Veiligheid (verantwoordelijk voor het kansspelbeleid) en Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de hoofdlijnen van dit fonds. De nadere invulling volgt in 2019.

Bijeenkomst over voorlichting kansspelverslaving

De Kansspelautoriteit organiseerde in maart 2018 een expert-meeting over de diverse voorlichtingsinitiatieven die er wat betreft kansspelpreventie zijn. Het doel was meer in- en overzicht krijgen en de diverse partijen kennis te laten nemen van elkaars activiteiten. Tijdens deze bijeenkomst heeft de Ksa haar eigen voorlichtingsactiviteiten toegelicht.

Diverse overleggen

Met ingang van 2018 voert de Kansspelautoriteit elk kwartaal overleg met Verslavingskunde Nederland (VKN), dat sinds 2017 bestaat. De Ksa is blij met de oprichting van VKN. Er zijn veel verslavingszorginstellingen; nu kan de Ksa op overkoepelend niveau over verslavingszorg praten. De Ksa voert deze gesprekken in het kader van haar coördinerende rol, maar de kennis en ervaring van de (gok)verslavingszorg is voor de Ksa eveneens belangrijk voor haar toezichthoudende taak op de kansspelindustrie. Sinds 2018 voert de Ksa ook regulier overleg met Hervitas, de eerste en tot nu toe enige gespecialiseerde game- en gokverslavingsinstelling. De Ksa nam in 2018 verder drie keer deel aan het G4-overleg van de vier grote steden (cluster gezondheid/preventie). De Ksa verzorgde twee presentaties over hoe gokverslaving te voorkomen. De Ksa hecht sterk aan de verbinding met gemeenten en blijft hier in investeren.

Invulling zorgplicht

In 2017 en 2018 voerde de Kansspelautoriteit gesprekken over de invulling van de wettelijke ‘zorgplicht’ die aanbieders van kansspelen hebben. Die komt er kort gezegd op neer dat ze spelers moeten informeren en hun speelgedrag in de gaten moeten houden. Bij vermoedens van risicovol speelgedrag (bijvoorbeeld langdurig spelen, veel geld inzetten) moeten ze ingrijpen en eventueel doorverwijzen naar hulp. Geconstateerd is dat er grote onderlinge verschillen zijn wat betreft de invulling hiervan.

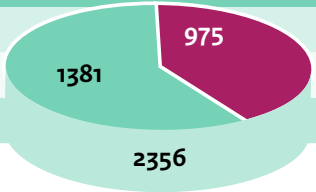

Bovendien vindt de Kansspelautoriteit dat de invulling niet altijd voldoende is. Dat is lang niet altijd een kwestie van onwil, er blijkt ook veel onduidelijkheid te bestaan over welke concrete maatregelen en voorzieningen zij kunnen of moeten treffen. De (algemene) bepalingen in de Wet op de kansspelen die stamt uit 1964, geven hiervoor onvoldoende richting. De Ksa publiceerde in 2016 de [Handleiding Zorgplicht](#), maar dit document is erg op hoofdlijnen, gaat niet over alle kansspelmarkten en gaat alleen over verslavingspreventie (niet over consumentenbescherming). Om al deze redenen is het plan opgevat om de *Leidraad Zorgplicht* te schrijven. De *Leidraad Zorgplicht* gaat kansspelaanbieders duidelijk maken wat de Ksa onder een adequate invulling van de zorgplicht verstaat. Het document zal in 2019 worden vastgesteld, na overleg met betrokkenen.

Kerntaak – Voorlichting en informatie

Het geven van voorlichting en informatie over aan kansspelen gerelateerde onderwerpen is een kerntaak van de Kansspelautoriteit. In dit jaarverslag kwamen al tal van activiteiten aan de orde die gaan over het informeren van marktpartijen en andere direct betrokkenen. Deze paragraaf gaat vooral over het informeren van het brede publiek.

Contact met de Kansspelautoriteit

Wijze van contact	2018	2017	2016
Telefonisch contact	975	1395	941
E-mailcontact	1381	701	1261
Totaal aantal contacten	2356	2096	2202

Onderwerp van contact	2018	2017	2016
Klachten over loterijen, paardenwedenschappen, Holland Casino en exploitanten speelautomaten	100	39	35
Klachten over promotionele kansspelen	9	1	1
Meldingen illegaal, fraude en oplichting	478	218	273
Vragen over online kansspelen	139	75	115
Vragen over loterijen en speelautomaten	538	672	651
Vragen over een promotioneel kansspel	201	195	164
Vragen/klachten over loot boxes	260		
Overige onderwerpen	631	896	963

Overig	2018	2017	2016
Persvragen	135	90	101

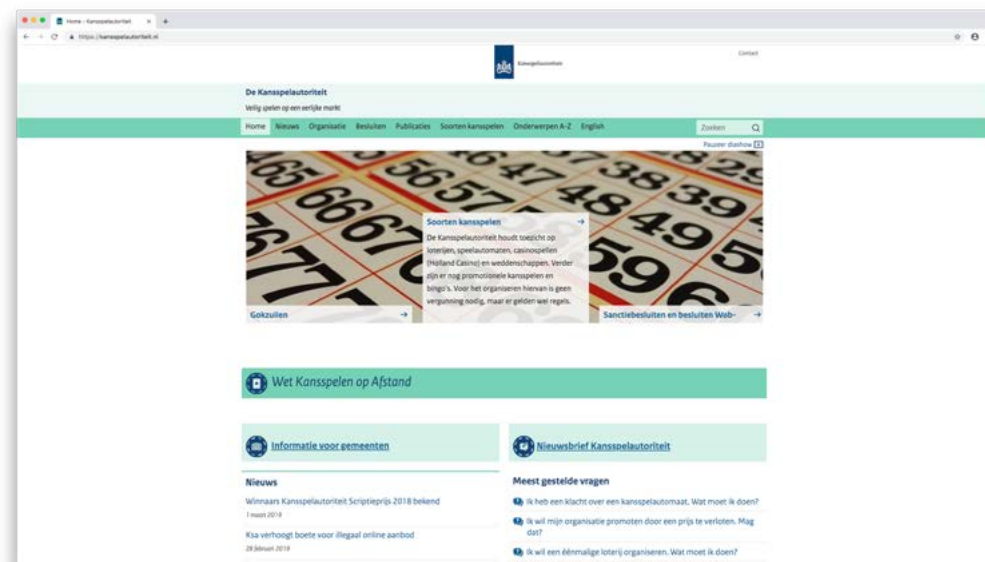

Informatievoorziening

De Kansspelautoriteit publiceerde in 2018 **73 nieuwsberichten**. Anno 2018 communiceren organisaties meer en meer rechtstreeks met groepen in de samenleving, in plaats van via traditionele media. Zeker voor een organisatie als de Ksa die opereert in een nichemarkt, is dat noodzakelijk. Mede om die reden is de Ksa ook actief op sociale media. Afhankelijk van de boodschap en de doelgroep worden berichten via LinkedIn, Twitter en/of Facebook onder de aandacht gebracht. De frequentie van verschijnen van de Ksa-nieuwsbrief is in 2018 verhoogd van één keer per maand naar twee keer.

Vernieuwing website

In de zomer van 2018 is de website van de Kansspelautoriteit geheel vernieuwd. Alle informatie is tegen het licht gehouden en geactualiseerd. Er is een nieuwe indeling gemaakt, waarbij de gebruiker steeds centraal is gesteld. Juiste, online goed vindbare informatie is essentieel voor publieke organisaties. Zakelijke relaties zullen eerst naar de (homepage) van de website gaan als ze informatie nodig hebben. Consumenten met vragen zullen waarschijnlijk eerst via Google of een andere zoekmachine op zoek

gaan naar antwoorden – zaak is dan op de site van de Ksa terecht te komen. Om die redenen heeft de online informatievoorziening voortdurend de aandacht. Doelstelling is steeds met de juiste boodschap in de timeline van de informatiezoeker terecht te komen.

5.

Over ontwikkelingen in de organisatie

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

Wijziging besturingsmodel

In de [eerste evaluatie van de Kansspelautoriteit](#) (2017) werd de aanbeveling gedaan de bestuursvorm (drie parttime bestuurders plus een directeur) tegen het licht te houden, omdat die voor een kleine organisatie ‘relatief zwaar’ werd gevonden. Aan die aanbeveling is gevolg gegeven: de directeursfunctie is opgeheven en er is sinds 1 oktober 2018 een zogenoemd directievoerend bestuur. René Jansen is sindsdien voorzitter en Bernadette van Buchem per 15 oktober 2018 de vicevoorzitter. Zij zijn de opvolgers van respectievelijk Jan Suyver en Henk Kesler. Het derde bestuurslid, Joop Pot, bleef tot 1 februari 2019 aan voor de continuïteit.

Internationale samenwerking

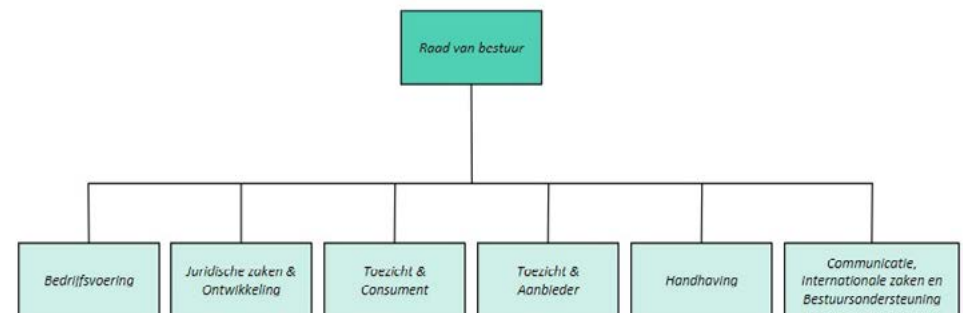
De Kansspelautoriteit is groot voorstander van internationale samenwerking. De kanspelmarkt is een internationale markt waarop – vanuit het perspectief van consumentenbescherming, handhaving van nationale wetgeving en het tegengaan van aan kansspelen gerelateerde criminaliteit – internationaal toezicht gewenst is.

Zo was de Ksa ook in 2018 actief binnen IAGR, de International Association of Gaming Regulators, en binnen de Expertgroep Kansspelen van de Europese Commissie. Vanuit haar lidmaatschap van het bestuur van het Gaming Regulators European Forum

(GREF), de Europese organisatie van kansspeltoezichthouders, speelde de Ksa een actieve rol in de professionalisering van de organisatie. Niet alleen is gewerkt aan de structuur en de financiering, maar ook aan de inhoudelijke focus.

Verder was de Ksa actief in de drie werkgroepen van GREF (InfoStat; eGambling and Technical Issues; Responsible Gambling and Addiction). Kennis en kunde is gedeeld en afspraken zijn gemaakt over verdergaande samenwerking op geselecteerde onderwerpen.

Ook droeg de Ksa bij aan de inhoudelijke en logistieke organisatie van de jaarlijkse plenaire bijeenkomst van GREF, die plaatsvond van 29 mei t/m 1 juni 2018 in Praag. Het thema van die bijeenkomst was *Blurred lines – See the trends coming*.

Raad van advies

De Kansspelautoriteit kent sinds 2014 een adviesraad. Die geeft gevraagd en ongevraagd advies. Voorzitter is Arthur Docters van Leeuwen (eerder voorzitter Autoriteit Financiële Markten). De overige leden zijn Theo Schuyt (hoogleraar Filantropische Studies aan de Vrije Universiteit Amsterdam), Han Moraal (lid namens Nederland van Eurojust), Dike van de Mheen (directeur Tranzo, wetenschappelijk centrum voor zorg en welzijn van Tilburg School of Social and Behavioral Sciences, Tilburg University), Ronald Prins (lid van de toetsingscommissie voor de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten, eerder directeur en medeoprichter van beveiligingsbedrijf Fox-IT) en Peter Kuipers (interim voorzitter KRO-NCRV). Pieter Winsemius (voormalig minister) legde in 2018 zijn lidmaatschap neer.

Research partners

De Kansspelautoriteit heeft sinds 2016 vier *academic research partners* aan zich verbonden. Op dit moment zijn dat Karin van Wingerde (universitair docent criminologie, Erasmus Universiteit),

Joost Poort (universitair hoofddocent bij het Instituut voor Informatierecht, Universiteit van Amsterdam), Johan Wolswinkel (hoogleraar Bestuursrecht, markt en data, Tilburg University) en Dick de Bruin (Centrum voor Verslavingsonderzoek). Zij delen hun kennis en fungeren als vraagbaak voor de Ksa-medewerkers.

Toetreding tot iCOV

ICOV, de 'infobox Crimineel en Onverklaarbaar Vermogen', is een samenwerkingsverband tussen toezicht- en handhavingsorganisaties, waarin data wordt gedeeld. Doel is de opsporing en handhaving beter en sneller te laten verlopen. De Ksa is nog niet toegetreden tot ICOV, maar zette in 2018 wel een aantal stappen die daarvoor nodig zijn.

Risicogestuurd toezicht

De Kansspelautoriteit zette in 2018 vervolgstappen wat betreft de inrichting van risicogestuurd toezicht. Dat komt neer op het tijdig signaleren van mogelijke risico's en juist daar het toezicht op richten. In 2018 is de Toezichtagenda 2018-2019 verder aangescherpt. De geformuleerde risicothema's zijn:

- deelname door minderjarigen
- verslavingspreventie
- illegaal aanbod en criminaliteit
- reclame/werving

Vorbereidings wetsvoorstellen Kansspelen op afstand en Modernisering speelcasinoregime

De voorbereiding op de wetsvoorstellen Kansspelen op afstand (legaliseren online kansspelen) en Modernisering speelcasinoregime (privatisering Holland Casino) gingen in 2018 door.

Op 19 februari 2019 nam de Eerste Kamer het wetsvoorstel Kansspelen op afstand aan. Dat betekent dat er vergunningaanvragen voor het mogen aanbieden van online kansspelen op de Kansspelautoriteit af gaan komen. Het streven is deze aanvragen geheel digitaal te laten verlopen; daarom is een eerste versie van een digitaal aanvraagformulier ontworpen. Ook is er verder gewerkt aan het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen, een centraal register waarin het Wetsvoorstel Kansspelen op afstand voorziet. Alle kansspelaanbieders moeten straks op dit register zijn aangesloten.

Het wetsvoorstel Modernisering speelcasinoregime is door de minister voor Rechtsbescherming in de Eerste Kamer aangehouden. In de loop van 2019 zal er meer duidelijkheid komen over de vraag of de privatisering van Holland Casino door gaat.

Algemene Verordening Gegevensverwerking

In mei 2018 werd de Algemene Verordening Gegevensverwerking van kracht. De Kansspelautoriteit heeft in dit kader maatregelen getroffen. Zo wordt er onder meer een register bijgehouden van verwerkingen van persoonsgegevens.

HR-beleidsplan 2018-2021

In 2018 is gewerkt aan het nieuwe HR-beleidsplan van de Kansspelautoriteit. De Ksa opereert in een ingewikkeld speelveld. De afgelopen jaren was het steeds onzeker of de Wetsvoorstellen Kansspelen op afstand en Modernisering speelcasinoregime zouden worden aangenomen door het parlement en, zo ja, wanneer die in werking zouden treden. In de bedrijfsvoering moesten er daarom steeds lastige keuzes worden gemaakt. Enerzijds was er de taak van het reguliere toezicht, anderzijds was er de noodzaak van het treffen van voorbereidingen. In dit verband was er steeds onzekerheid over het benodigde aantal medewerkers op termijn. Bovendien ontbreekt het onder het huidige regime van de Wet op de kansspelen op onderdelen aan de wettelijke instrumenten om de doelstellingen van de Ksa (consumentenbescherming, voorkomen

kansspeleravslaving, bestrijding illegaliteit en criminaliteit) daadwerkelijk te kunnen realiseren. Duidelijk zal zijn dat er onder de geschetste omstandigheden veel van het personeel werd en wordt gevraagd. Het HR-beleidsplan 2018-2021 geeft antwoord op de vraag hoe de Ksa er voor kan zorgen dat ze nu en straks kwalitatief en kwantitatief is toegesneden op de rol die past bij een moderne toezichthouder. De invullingen van de verschillende onderdelen van het plan zijn mede afhankelijk van de nadere politieke besluitvorming over het Wetsvoorstel Modernisering speelcasinoregime en het tijdpad naar de inwerkingtreding van het Wetsvoorstel kansspelen op afstand.

Ondernemingsraad

De Ondernemingsraad van de Kansspelautoriteit heeft zich in 2018, naast de reguliere werkzaamheden zoals beschreven in de Wet op de ondernemingsraden, in het bijzonder beziggehouden met:

- Voorbereiden van de verkiezingen voor een nieuwe Ondernemingsraad. Uiteindelijk waren er evenveel kandidaten als zetels; verkiezingen waren dus niet nodig;
- Inspraak leveren bij het nieuwe HR-beleid (zie hierboven);
- Instemming met de wijziging van Arbo-dienstverlener;
- De wijziging van het besturingsmodel (zie hierboven).

6.

Feiten & cijfers

VOORWOORD

JONGEREN

KERNTAKEN

ORGANISATIE

CIJFERS

37

Financiën

De Kansspelautoriteit stelt jaarlijks, zoals bepaald in de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Zbo), een jaarrekening op. In dit jaarverslag hieronder een verkorte versie.

Balans ultimo 2018

(bedragen x € 1.000)

Activa	2018	2017
1. Immateriële vaste activa	5.213	4.556
2. Materiële vaste activa	52	62
3. Vlottende activa	7.803	7.090
a. Voorraad merktekens	37	27
b. Debiteuren	50	169
c. Vorderingen & overlopende activa	473	345
d. Boetebesluiten	1.177	1.059
e. Liquide middelen	6.066	5.490
Totaal activa	13.068	11.708

Passiva	2018	2017
4. Eigen vermogen	3.860	3.860
a. Bestemmingsreserve CRUKS	493	493
b. Egalisatiereserve	- 534	124
c. Wettelijke reserve	3.900	3.243
5. Voorzieningen	647	541
6. Langlopende schuld o.g.	3.533	3.903
7. Vlottende passiva	5.028	3.404
a. Crediteuren	73	157
b. Kortlopende schulden	482	640
c. Boetebesluiten	2.467	1.653
d. Belastingen en premies	236	-
e. Bijdrage ministerie van Justitie en Veiligheid	1.122	186
f. Overlopende passiva	648	768
Totaal passiva	13.068	11.708

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

Baten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
1. Kansspelheffingen	7.731	7.200	7.446
2. Vergoedingen	1.128	1.200	1.192
3. Bijdrage Ministerie J&V inzake exploitatie	78	-	-
Totaal baten	8.937	8.400	8.638
Lasten	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
4. Personeel	6.844	6.300	6.333
5. Inhuur	667	1.200	1.543
6. Huisvesting	1.008	1.050	1.034
7. Organisatie	626	611	341
8. Automatisering	351	510	374
9. Afschrijvingen	59	90	77
10. Rentekosten	39	39	45
11. Activeringen	- 657	-1.400	- 1.577
12. Bijzondere waarde vermindering	-	-	334
Totale lasten	8.937	8.400	8.504
Resultaat uit bedrijfsvoering	-	-	134

Toelichting op de balans, de resultatenrekening en de waarderingsgrondslagen

Immateriële vaste activa

De voorbereidende werkzaamheden die de Kansspelautoriteit treft in het kader van de Wet Kansspelen op afstand worden naar verwachting na het van kracht worden van de wet in tien jaar terugverdiend via de kansspelheffing.

De afschrijving vindt plaats volgens de lineaire methode. De voorbereidingen op het wetsvoorstel Modernisering speelcasinoregime worden in vijf jaar terugverdiend, afhankelijk van de politieke besluitvorming over dit wetsvoorstel.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke aanschafprijs, verminderd met lineair berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur. Investerings worden afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.

De afschrijvingstermijn voor hard- en software is drie jaar en voor inventaris geldt een afschrijvingstermijn van vier jaar.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale bedragen, verminderd met de noodzakelijk geachte voorziening voor mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De Kansspelautoriteit heeft een rekening-courant bij het ministerie van Financiën; het ministerie beheert eventuele tegoeden. De Kansspelautoriteit had eind 2018 een lening van het ministerie van Financiën van 2,6 miljoen euro voor werkzaamheden ter voorbereiding op de Wet Kansspelen op afstand.

Voorzieningen

Uitgestelde beloningen betreffen de nominale waarde van de geschatte toekomstige verplichtingen, voor jubilea, de partiële arbeidsparticipatie seniorenregeling en vervroegde uittreding van personeel.

Resultaten

De staat van baten en lasten 2018 geeft inzicht in het gerealiseerde en het begrote resultaat 201. In de resultatenrekening wordt de realisatie afgezet tegen de door de raad van bestuur vastgestelde begroting.

Beloningen

De topfunctionarissen moeten worden vermeld conform de Wet Bezoldiging normering topfunctionarissen (Wnt). De beloning aan topfunctionarissen voldoet aan de gestelde normering.

Accountant

De accountant (BDO Nederland) heeft op 12 maart 2019 verklaard dat de jaarrekening van de Kansspelautoriteit een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Kansspelautoriteit per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018.

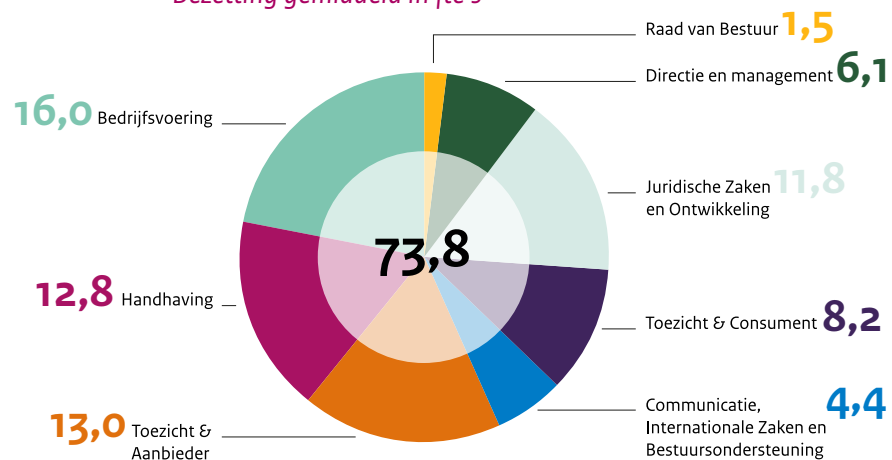

Model Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)						
Gegevens 2018 (bedragen x € 1)	drs. R.J.P. Jansen	drs. J.G. Pot	mr. B.C.M. van Buchem	mr. J.J.H. Suyver	mr. H.W. Kesler	drs. M.D. Appelman
Functiegegevens	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Voorzitter raad van bestuur	Lid raad van bestuur	Directeur
Aanvang functievervulling in 2018	01-10-18	01-11-14	15-10-18	01-04-12	01-04-12	23-09-13
Einde functievervulling in 2018	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	30-09-18	30-09-18	01-08-18
Omvang dienstverband (fte)	1,00	0,33	1,00	0,66	0,33	1,00
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	32.466	43.798	25.608	74.438	34.716	76.256
Beloningen betaalbaar op termijn	4.713	0	3.944	0	4.613	10.525
Subtotaal	37.179	43.798	29.552	74.438	39.329	86.781
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	47.250	62.370	39.375	93.555	46.778	110.250
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging 2018	37.179	43.798	29.552	74.438	39.329	86.781
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2017 (bedragen x € 1.000)						
Aanvang functievervulling		01-11-14		01-04-12	01-04-12	23-09-13
Einde functievervulling in 2017		n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Omvang dienstverband (fte)		0,33		0,66	0,33	1,00
Dienstbetrekking		nee		nee	nee	ja
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		43		92	43	116
Beloningen betaalbaar op termijn		0		0	6	17
Subtotaal		43		92	49	133
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		60		119	60	181
Totale bezoldiging 2017		43		92	49	133

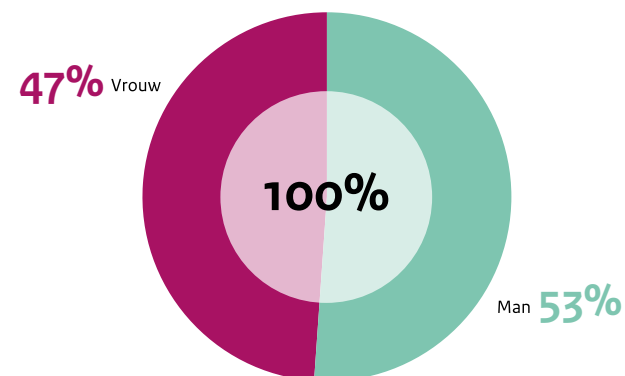
In dienst bij de Kansspelautoriteit

Bezetting gemiddeld in fte's

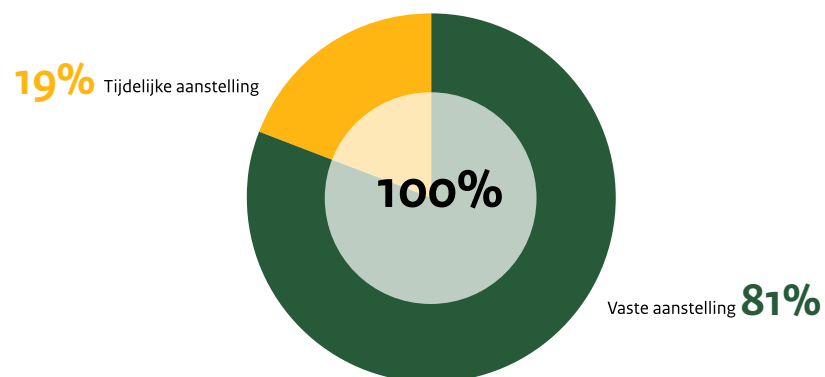
Man/Vrouw

Gemiddeld in %

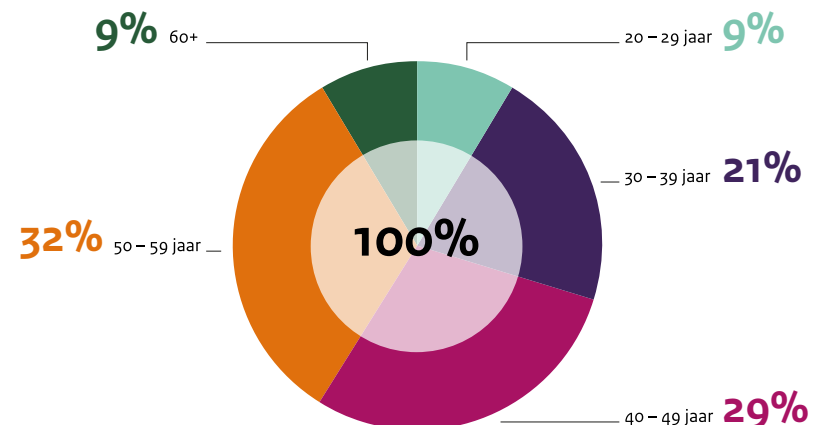
Verdeling aantal contracten naar vast – flexibel verband

Gemiddeld in %

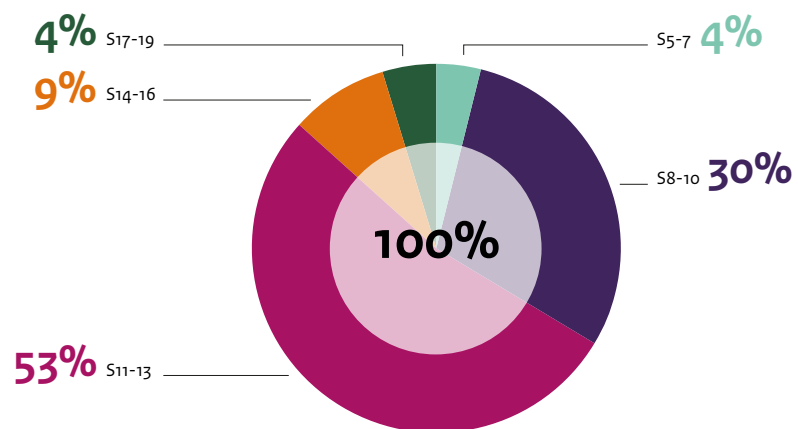

Leeftijd

Gemiddeld in %

Salarisniveau

Ziekteverzuim

	Aantal ziek-meldingen	Aantal personen	Aantal dagen	Ziekte-verzuim
Heel 2018	128	60	1.664	5,8 %

Colofon

Dit jaarverslag is een uitgave van de Kansspelautoriteit.

Postbus 298 | 2501 CG Den Haag

T 070 302 1300;

E info@kansspelautoriteit.nl

www.kansspelautoriteit.nl

Ontwerp: Corps ontwerpers, Den Haag